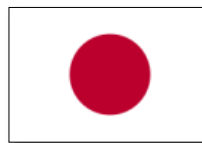

شرکت تعاونی فنی مهندسی
و مشاوره ای ۱۹۳۸ شبستر

پروژه "بیماری در احیای دریاچه ارومیه از طریق مشارکت جوامع محلی در استقرار کشاورزی پایدار و حفاظت از تنوع زیستی"

سازمان مجری: شرکت تعاونی فنی مهندسی و مشاوره ای ۱۹۳۸ شبستر

گزارش پیشرفت پروژه: از اول شهریور ۹۶ لغایت ۱۴ مهر ۹۷ (مرحله چهارم)

سال زراعی ۹۶-۹۷

محل اجرا:

سطح شهرستان شبستر - روستای تیل

شرکت مجری: شرکت تعاونی خدمات فنی و مهندسی، مشاوره ای کشاورزی ۱۹۳۸ شبستر

نام سازمان مجری	شرکت تعاونی خدمات فنی، مهندسی و مشاوره‌ای کشاورزی ۱۹۳۸ شبستر
مشخصات مسئول سازمان	شهرام حسین زادگان (رئیس هیات مدیره) - شماره تماس: ۰۹۱۴۴۷۱۳۰۰۸ محبوب صادق نژادی (مدیرعامل) - شماره تماس: ۰۹۱۴۴۷۱۵۰۵۴ فاطمه سربازشندی (نایب رئیس) - شماره تماس: ۰۹۱۴۳۷۲۰۱۹۰
مشخصات مسئول پروژه	محبوب صادق نژادی (مدیرعامل) - شماره تماس: ۰۹۱۴۴۷۱۵۰۵۴
نشانی پست الکترونیکی سازمان	Sarbazshendi@yahoo.com
نشانی پستی سازمان	آذربایجان شرقی- شبستر- روبروی جهاد کشاورزی شهرستان شبستر، طبقه دوم ساختمان هلال احمر، تلفن: ۰۴۱۴۲۴۲۱۹۳۸، تلفکس: ۰۴۱۴۲۴۲۶۳۷۵
نام دقیق پروژه	همکاری در احیای دریاچه ارومیه از طریق مشارکت جوامع محلی در استقرار کشاورزی پایدار
محل جغرافیایی پروژه	روستای تیل
مدت پروژه	۱۴ ماه
نوع گزارش	پیشرفت کار
تدوین گزارش	فاطمه سربازشندی
اسامی کارشناسان فعال در برنامه	نادر دادخواه (کارشناس زراعت)، کبری بدلی (کارشناس باغبانی)، فاطمه سربازشندی (مستندساز)، شهرام حسین زادگان (تسهیلگر)، سارا بابایی (کارشناس گیاهپزشکی)

فهرست

مقدمه:	۴
خلاصه گزارش:	۵
۱-۱ برگزاری کارگاه های ارزیابی و اثربخشی پروژه "همکاری در احیای دریاچه ارومیه از طریق مشارکت جامعه محلی در استقرار کشاورزی پایدار" با حضور کشاورزان مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند به بکارگیری تکنیک های تسهیلگری	۷
۱-۲ ثبت نام از کشاورزان علاقه مند و داوطلب برای مشارکت در اجرای پروژه	۸
۱-۳ برگزاری کارگاه تدوین برنامه اقدام مشارکتی در حل مسائل و چالش های پروژه	۹
۲. استقرار تکنیک های فنی در مزرعه با محوریت مدیریت یکپارچه آب، خاک و محصول بر اساس برنامه اقدام مشترک مصوب	۹
۲-۲ اجرای حداقل ۲ تکنیک مرتبط با مدیریت آب، ۲ تکنیک مرتبط با افزایش حاصلخیزی خاک با تاکید بر کاهش مصرف کودهای شیمیایی و ۲ تکنیک مرتبط با حفاظت از محصول با تأکید بر کاهش مصرف سموم و آلاینده های شیمیایی در مزارع و باغات هریک از کشاورزان گروه مرجع	۹
۲-۳ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱،۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا	۱۳
۲-۳ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱،۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا	۱۴
۲-۳ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱،۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا	۱۴
درس آموخته ها	۱۵
موانع، مسایل، چالشها:	۱۶
پیشنهاها:	۱۶

مقدمه:

دریاچه ارومیه که یکی از مهمترین و با ارزشترین اکوسیستمهای آبی ایران است، در اوایل دهه ۱۳۵۰، به عنوان پارک ملی و در سال ۱۳۵۵، به عنوان ذخیره گاه بیوسفر از سوی سازمان یونسکو اعلام شده است. همچنین این دریاچه جزو تالابهای با اهمیت بین المللی محسوب و در سال ۱۳۵۴ به کنوانسیون حفاظت از تالابها (رامسر - ۱۹۷۱) معرفی شده است و جزو مناطق دارای اهمیت برای پرندگان است که متأسفانه امروزه بر اثر برخی مسائل مانند رعایت نکردن بعضی از اصول زیست محیطی دریاچه، در حال نابودی است. با توجه به اینکه خشک شدن دریاچه ارومیه منطقه و نهایتاً کشور را تحت تاثیر قرار خواهد داد طرحی مبنی بر احیای دریاچه ارومیه از سوی دولت در استانهای آذربایجان غربی و شرقی در حال اجرا است. در استان آذربایجان شرقی دشت تسوج به عنوان یکی از سایت های برنامه انتخاب شده است. منطقه مورد نظر در ۱۰۰ کیلومتری شمال غرب تبریز و شمال دریاچه ارومیه واقع شده است. حوضه آبریز منطقه مساحتی بالغ بر ۵۵۹ کیلومترمربع را دربرداشته و درمختصات جغرافیایی ۳۸°۱۲' تا ۳۸°۲۴'۴۰'' عرض شمالی و ۴۵°۳۲'۲۲'' تا ۴۵°۳۲'۲۲'' طول شرقی واقع شده است. دشت تسوج به تنهایی مساحتی برابر ۲۵۲ کیلومترمربع را شامل می شود. تا کنون برنامه در روستاهای قره تپه، انگشتجان، امستجان، چهرگان، تسوج و قلعه مراغوش اجرا شده است و هم اکنون نیز در روستای تیل در حال اجرا است. اهداف پروژه در این روستا مدیریت میزان آب مصرفی، استفاده بهینه از کودهای شیمیایی و سموم می باشد که برای نیل به این هدف در سال جاری ۳ کشاورز اصلی در بخش زراعی، باغی و بهاره انتخاب شده اند. در بخش زراعی در مزرعه کشاورز اصلی کوددهی بر اساس آزمون خاک و شناسایی نیاز گیاه به آب، تقسیط کوددهی، خاک ورزی حفاظتی، ضد عفونی و بوجاری بذور انجام شده است. در بخش باغی نیز در باغ کشاورز اصلی بیل زنی پای درختان، استفاده از کود حیوانی، اجرای روش آبیاری نشتی حلقوی، سمپاشی پیش بهاره، کوچک کردن کرته‌ها، سیمانی کردن نهر آب باغ انجام شده است. در بخش محصولات بهاره نیز با توجه به امکان سنجی انجام شده گیاهان دارویی همچون به لیمو، شاهسپر، گل محمدی کاشته شدند. ۱۵ کشاورز نیز در هر سه بخش به عنوان کشاورز پیرامونی هستند که در زمین های این کشاورزان توصیه های لازم انجام و برخی از تکنیک ها با حضور کارشناسان مربوطه اجرا شده است.

خلاصه گزارش:

در ادامه برنامه همکاری در احیای دریاچه ارومیه از طریق مشارکت جوامع محلی در استقرار کشاورزی پایدار و حفاظت از تنوع زیستی که در روستای تیل به منظور توانمندسازی کشاورزان در بحث مدیریت مصرف آب، کاهش مصرف نهاده های شیمیایی و افزایش عملکرد کشاورزان اجرا گردید ، کارگاه ارزیابی و اثربخشی فاز گذشته و ثبت نام گروه مرجع انجام شده است. در روستای تیل ۳ کشاورز اصلی در بخش زراعی، باغی و بهاره وجود دارد که تا کنون کشاورزهای اصلی بخش زراعی و باغی و بهاره انتخاب شده اند. در بخش زراعی در مزرعه کشاورز اصلی کوددهی بر اساس آزمون خاک و شناسایی نیاز گیاه به آب، تقسیط کوددهی، خاک ورزی حفاظتی، ضدعفونی و بوجاری بذور انجام شده است در بخش باغی نیز در باغ کشاورز اصلی بیل زنی پای درختان، استفاده از کود حیوانی، اجرای روش آبیاری نشتی حلقوی ، سمپاشی پیش بهاره، کوچک کردن کرتها، سیمانی کردن نهر آب باغ انجام شده است. در بخش محصولات بهاره نیز با توجه به امکان سنجی انجام شده گیاهان دارویی همچون به لیمو، شاهسپر، گل محمدی کاشته شدند در این مزرعه نیز به منظور مدیریت مصرف آب بوته ها به صورت جوی و پشته ای در کرت های خیلی کوچک کاشته شده اند. ۱۵ کشاورز نیز در هر سه بخش به عنوان کشاورز پیرامونی هستند که در زمین های این کشاورزان توصیه های لازم انجام و برخی از تکنیک ها با حضور کارشناسان مربوطه اجرا شده است. در روستای تیل کارگاه های ارزیابی و اثربخشی ، رفع چالش ها و ۳ کارگاه آموزشی براساس خروجی دو کارگاه قبلی در بخش باغی، زراعی و مبارزه با آفات و بیماری ها برگزار شده است. همچنین نمایشگاه نکتولوژی های کشاورزی در این روستا برگزار گردیده است.

فصل اول

۱- برگزاری کارگاه های ارزیابی و اثربخشی پروژه "همکاری در احیای دریاچه ارومیه از طریق مشارکت جامعه محلی در استقرار کشاورزی پایدار" با حضور کشاورزان مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند به بکارگیری تکنیک های تسهیلگری

در تاریخ ۲۶ شهریور ۱۳۹۶ کارگاه ارزیابی و اثربخشی برنامه با حضور ۳۱ نفر از کشاورزان در محل مسجد جامع روستای تیل برگزار گردید. در طول این کارگاه به بیان اهداف برنامه و فعالیت های اجرا شده در فاز گذشته به منظور یادآوری پرداخته شد و سپس نقاط ضعف و نقاط قوت برنامه از دید کشاورزان بررسی گردید که به شرح زیر می باشند:

نقاط قوت:

- * در الویت بودن مشکلات کشاورزان همچون مشکل بحران آب
- * آگاه سازی عموم مردم روستا از وضعیت دریاچه ارومیه و بحران کم آبی
- * الزام مجریان برنامه به مشارکت کشاورزان در اجرای طرح
- * اجرای برخی از فنون بدون نیاز به هزینه گزاف
- * در دسترس بودن کارشناسان برنامه

نقاط ضعف یا نیازهای کشاورزان که در قالب برنامه قابل اجرا نبودند:

- * عدم دسترسی به وسایل مکانیزه و کمبود دستگاه هایی همچون تراکتور
- * اجرای برخی از فنون نیازمند هزینه های بالا بود که کشاورزان توان اجرای آنها را نداشتند.
- * برخورداری از بسته های حمایتی
- * نیاز به یکپارچه سازی اراضی جهت استفاده از ماشین آلات و یا اجرای فنون
- * ...

سوالاتی در کارگاه مذکور مطرح گردید که خلاصه نتیجه آنان به شرح زیر است:

۱. ارزیابی تکنیک های اجرا شده در سال قبل (این تکنیک ها در مزرعه مفید بوده یا خیر؟ در صورت مثبت بودن پاسخ تا چه اندازه تاثیر داشته است؟) با توجه به اینکه تکنیک های اجرا شده در مزرعه و باغ های این روستا در راستای مدیریت مصرف آب بودند اکثریت کشاورزان حاضر در کارگاه تکنیک های اجرا شده را مفید ارزیابی کردند و میزان تاثیر آن ها را ۵۰ درصد ذکر نمودند.

۲. دلیل اجرایی نشدن برخی از تکنیک ها در مزرعه چه بوده است؟ چندین علت از سوی کشاورزان در پاسخ به سوال مطرح شده بیان شد که عبارتند از: شرایط جغرافیایی و وضعیت زمین های روستا از نظر سنگلاخی بودن آنها،

نبود ادوات کشاورزی، یکپارچه نبودن زمین های کشاورزی، عدم واگذاری تسهیلات و وام های کم بهره، نداشتن اطلاعات کافی، نبود سرمایه و ویژگی های خاص خاک مزارع.

۳. میزان رضایتمندی کشاورزان از اجرای تکنیک ها؟ کشاورزان حاضر در کارگاه با توجه به امکانات و شرایط موجود در روستا اعلام رضایت نمودند.

۴. آیا کشاورز تصمیم به ادامه این تکنیک ها دارد یا خیر؟ با توجه به اینکه کشاورزان تاثیر تکنیک های اجرا شده را مشاهده نموده بودند ۸۷ درصد شان قصد ادامه این تکنیک ها را داشتند.

۵. مشکل فعلی کشاورز در بحث کشت محصولات چیست؟ کمبود آب، کمبود ادوات، استاندارد نبودن سموم کشاورزی، نبود کانالهای مناسب جهت رسانیدن آب بر سر مزارع، هزینه های بالای تولید محصول و فروش آن به قیمت پایین در بازار

۶. دیدگاه کشاورزی در بخش باغی و زراعی در سال جاری؟ در صورت داشتن توان مالی اقدام به لوله کشی جهت جلوگیری از اتلاف آب تا رسیدن به سر مزرعه، استفاده از ارقام با نیاز آبی پایین و مقاوم به خشکسالی و شوری، سعی در اصلاح الگوی کشت مناسب با بحران آبی موجود

همچنان که در بالا نیز اشاره شده است در اجرای هر برنامه ای دلایلی برای دستیابی به پیشرفت و یا عدم دستیابی به اهداف برنامه وجود دارد که به بسیاری از آنها اشاره شده است اما مهم ترین عامل در دستیابی به پیشرفت پروژه در این روستا مردمی بودن عوامل اجرایی و داشتن درک از وضعیت کشاورزان روستا بود و مهم ترین و اصلی ترین عاملی که اجرای پروژه را در روستا سخت می کرد وضعیت جغرافیایی و سنگلاخی بودن زمین های روستا بود که امکان عملی استفاده از ماشین آلات کشاورزی را غیرممکن می کرد و همچنین یکی از اهداف پروژه کاهش میزان آب مصرفی در روستا بود که بیشتر کشاورزان روستا به دلیل کم آبی تا حد ممکن مصرف آب را در زمین هایشان کاهش داده بودند و توصیه های انجام شده در زمینه کاهش مصرف آب عملا بی نتیجه بود البته لازم به ذکر است که برخی استثنائات نیز وجود داشتند.

۱-۲ ثبت نام از کشاورزان علاقمند و داوطلب برای مشارکت در اجرای پروژه

در تاریخ ۲۷ شهریور ۹۶ از ۱۷ نفر از کشاوران علاقمند به مشارکت در اجرای برنامه ثبت نام به عمل آمد. که در بخش زراعی آقای قدرت فهمی به عنوان کشاورز اصلی انتخاب شدند و آقایان حسن گنجعلی، عبدا. تیزقدم، علی شهدایی و مجید قانع به عنوان کشاورزان پیرامونی بخش زراعی انتخاب شدند.

۱-۳ برگزاری کارگاه تدوین برنامه اقدام مشارکتی در حل مسائل و چالش‌های پروژه

در تاریخ ۵ مهر ماه ۱۳۹۶ کارگاه تدوین برنامه اقدام مشارکتی در حل مسائل و چالش‌های پروژه برگزار گردید و پس از بررسی نظرات کشاورزان و خروجی جلسه تصمیم بر برگزاری کارگاه‌های مبارزه با آفات و بیماری‌ها، روش‌های مدیریت مصرف آب، تغذیه باغات و بررسی محصول بومی روستا یعنی زرشک، اصلاح الگوی کشت گرفته شد.

۲. استقرار تکنیک‌های فنی در مزرعه با محوریت مدیریت یکپارچه آب، خاک و محصول بر اساس برنامه اقدام مشترک مصوب

۲-۱۲ اجرای حداقل ۲ تکنیک مرتبط با مدیریت آب، ۲ تکنیک مرتبط با افزایش حاصلخیزی خاک با تأکید بر کاهش مصرف کودهای شیمیایی و ۲ تکنیک مرتبط با حفاظت از محصول با تأکید بر کاهش مصرف سموم و آلاینده‌های شیمیایی در مزارع و باغات هریک از کشاورزان گروه مرجع بخش زراعی

مزرعه آقای قدرت فهمی:

در تاریخ ۲۱ مهر ماه ۱۳۹۶ عملیات تسطیح زمین با استفاده از دستگاه خاکورز مرکب، ضدعفونی بذور، کاشت با استفاده از کشت کار با حضور ۷ نفر از کشاورزان روستا انجام گردید. در تاریخ ۱۴ آذر ۹۶ از مزرعه آقای فهمی بازدید به عمل آمد و نیاز به کوددهی در اولین آبیاری مشاهده و به کشاورز توصیه‌های لازم ارائه شد. در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی و با توجه به نیاز به سمپاشی علفهای هرز در تاریخ ۲۸ فروردین ۹۷ سمپاشی انجام گردید.

پایش آب :

در تاریخ ۲۶ مهر ماه در مزرعه آقای فهمی به منظور اندازه‌گیری پارامترهای مربوط به آب پارشال فلوم نصب گردید و هدایت الکتریکی و پی‌اچ آب به ترتیب ۳۵ و ۷٫۸ اندازه‌گیری شد. در این مزرعه همچنین قبل از آبیاری بنابه توصیه کارشناس زراعت از کودهای اوره گرانوله، فسفات تریپل و سولفات پتاسیم از هریک به میزان ۱۰۰ کیلوگرم استفاده شد. در تاریخ ۲۴ فروردین ۹۷ پارشال فلوم در مزرعه آقای فهمی نصب گردید و پارامترهای مربوطه اندازه‌گیری شد. در تاریخ ۳۰ اردیبهشت وضعیت مزرعه توسط کارشناس زراعت شرکت بررسی گردید و خوب ارزیابی شد. در تاریخ ۲۹ تیر ۹۷ برداشت گندم مزرعه آقای فهمی انجام شد میزان عملکرد این مزرعه ۴ تن بود که با توجه به شرایط اقلیمی و جغرافیایی مورد رضایت کشاورز بود.

کشاورزان پیرامونی:

۱. حسن گنجعلی

در تاریخ ۱۴ آذر از این مزرعه بازدید به عمل آمد. در تاریخ ۲۵ اسفند ۹۶ وضعیت این مزرعه بررسی و خوب ارزیابی شد.

۲. حسین شهدایی

در تاریخ ۱۴ آذر از این مزرعه بازدید به عمل آمد و وضعیت مزرعه خوب ارزیابی شد. در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی گردید.

۳. علی تیز قدم:

در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی گردید.

۴. مجید قانع:

در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی گردید.

۵. مجید اسعدی:

در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی گردید.

۶. محبوب کرباسی:

در تاریخ ۲۶ فروردین ۹۷ وضعیت مزرعه بررسی گردید.

بخش باغی:

در تاریخ ۱۱ دی ۹۶ ۵ کشاورز در بخش باغی انتخاب شدند که در بین آنها آقای جنگلی به عنوان کشاورز مرجع و آقایان اسعدی، قره خانلو، زارع و خانم شهدایی به عنوان کشاورزان پیرامونی انتخاب شدند.

۱. باغ آقای جنگلی:

در تاریخ ۱۴ دی عملیات بیل زنی پای درختان و استفاده از کود حیوانی در این باغ در حضور کارشناس باغبانی با ارائه توصیه های لازم انجام شد. در تاریخ ۲۳ بهمن ۹۶ نمونه برداری خاک باغ آقای جنگلی انجام شد. در تاریخ ۱۳ اسفند ۹۶ هرس درختان این باغ با نظارت کارشناسان باغبانی انجام شد. در تاریخ ۲۴ اسفند ۹۶ سمپاشی پیش بهاره این باغ انجام شد و به منظور مبارزه با موش، طعمه مسموم موش در اختیار کشاورز قرار داده شد. در تاریخ ۲۲ فروردین ۹۷ نهرهای باغ آقای جنگلی به منظور صرفه جویی در مصرف آب سیمانی شدند. در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۹۷ تکنیک آبیاری نشتی و حلقوی در این باغ اجرا گردید. در تاریخ ۲۹ اردیبهشت با توجه به بزرگ بودن کرت های باغ اندازه کرت ها در بخشی از باغ کوچک گردید. در تاریخ ۳۰ اردیبهشت نصب پارشال فلوم انجام و هدایت الکتریکی آب ۸۸ و چی اچ

آب ۷,۲ اندازه گیری شد. در تاریخ ۱ تیر وضعیت باغ آقای جنگلی بررسی شد و توصیه های لازم انجام گردید. در تاریخ ۶ مرداد برداشت زردآلو و آلبالوی باغ آقای جنگلی انجام شد. در تاریخ ۹ مهر برداشت گردو در این باغ انجام شد.

۲. باغ آقای قره خانی:

در تاریخ ۱۲ اسفند ۹۶ هرس این باغ انجام شد و تکنیک های مربوطه به منظور اجرا توصیه شد که کشاورز با توجه به توصیه های انجام شده کرتها را کوچک نموده است.

۳. باغ آقای اسعدی

در تاریخ ۱۲ اسفند ۹۶ هرس این باغ انجام شد و تکنیک های مربوطه به منظور اجرا توصیه شد که کشاورز با توجه به توصیه های انجام شده سمپاشی پیش بهاره و سیمانی کردن نهرا عملی کرده است.

۴. باغ آقای نوحی

در تاریخ ۲۳ اسفند از کود حیوانی در باغ آقای نوحی استفاده گردید و توصیه های لازم به منظور سمپاشی پیش بهاره انجام شد.

۵. باغ آقای اقدام

در تاریخ ۲۲ فروردین ۹۷ با توجه به تقاضای کشاورز از این باغ بازدید به عمل آمد و توصیه های لازم با توجه به وضعیت باغ ارائه گردید.

۶. باغ آقای شهیدی

در تاریخ ۲۲ فروردین ۹۷ با توجه به تقاضای کشاورز از این باغ بازدید به عمل آمد و توصیه های لازم با توجه به وضعیت باغ ارائه گردید.

بخش بهاره:

مزرعه گل محمدی آقای اللهوردیزاده:

در تاریخ ۲۲ فروردین ۹۷ از این مزرعه بازدید کارشناسی به عمل آمد و با توجه به وضعیت مزرعه برنامه اقدام تدوین و به کشاورز توصیه های لازم جهت اجرا انجام شد. در تاریخ ۹ خرداد از مزرعه بازدید به عمل آمده و توصیه به مبارزه مکانیکی با علفهای هرز گردید. در تاریخ ۱۷ خرداد به منظور بازگرداندن علفهای هرز به خاک و مباره با آنها، کولتیواتورزنی مزرعه انجام شد.

مزرعه آقای علی اصغر فهمی: در تاریخ ۲۳ بهمن ۹۶ نمونه برداری خاک این مزرعه انجام شد. در تاریخ ۲۰ اردیبهشت امکان سنجی مزرعه جهت کاشت گیاهان دارویی انجام و در تاریخ ۲۵ اردیبهشت گیاه دارویی به لیمو و شاه اسپرمتوسط کارشناس و کشاورز جهت کاشت انتخاب شد. در تاریخ ۲۶ اردیبهشت گیاهان دارویی از مزارع گیاهان دارویی تهیه و بستر کشت با حضور کارشناس آماده گردید و سرانجام کاشت گیاهان دارویی به لیمو و شاه اسپرمت در تاریخ ۲۷ اردیبهشت انجام شد. آبیاری اول در تاریخ ۲۷ اردیبهشت و آبیاری دوم مزرعه در تاریخ ۲۵ خرداد ۹۷ انجام شد. در تاریخ ۱ تیر برداشت به لیموهای مزرعه با حضور کارشناس انجام شد. در تاریخ ۱ تیر وضعیت باغ آقای فهمی بررسی گردید و توصیه های لازم به کشاورز در جهت بهبود عملکرد انجام شد. در تاریخ ۱ مرداد ۹۷ برداشت به لیموی آقای فهمی انجام شد. در تاریخ ۹ مهر برداشت به لیمو و مبارزه با علفهای هرز موجود در مزرعه با حضور کارشناس انجام شد.

جدول اطلاعات مربوط به ۳ کشاورز اصلی

نام و نام خانوادگی	محصول	مساحت زمین	تکنیک های اجرا شده	عملکرد
قدرت فهمی	گندم	۱ هکتار	تسطیح زمین، ضد عفونی و بوجاری بذور، است فاده از ردیف کار، مصرف کود های شیمیایی براساس آزمون خاک	۴ تن
حسن جنگلی	آلبالو، سیب، زردآلو، آلو، گردو	۸، ۵۰ هکتار	بیل زنی پای درختان، هرس، آبیاری ردیفی، اجرای	آلبالو (۵۰۰ کیلوگرم)، سیب (۱۵۰ کیلوگرم)، زردآلو (۷۰۰ کیلوگرم)، آلو (۲۰۰ کیلوگرم)، گردو (۲۰۰ کیلوگرم)

	روش نشتی حلقوی، سد یمانی کردن نهر ها، سمپاشی زمستانه، مصرف کود های شیمیایی بر اساس آزمون خاک			
۳ کیلوگرم	اصلاح الگوی کشت		به لیمو	علی اصغر فهمی

۲-۳ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱،۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز

مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا

در تاریخ ۲۰ آذر ۹۶ کارگاه آموزشی در بخش باغی، با محوریت فعالیت هایی که در حال حاضر در باغ ها می توان انجام داد، با حضور ۷۱ نفر برگزار گردید. مدرس این دوره کارشناس باغبانی جهاد کشاورزی شهرستان شبستر بودند که در طول کارگاه با توجه به تقاضای کشاورزان به ارائه مطالب زیر پرداختند:

۱. بررسی خصوصیات زرشک سیاه که بومی روستای تیل است.
۲. شرایط مورد نیاز برای پرورش زرشک
۳. استفاده از قلمه زرشک جهت جلوگیری از رشد پاجوش های اضافی
۴. جلوگیری از تنش آبی در زرشک به منظور جلوگیری از خسارت در این گیاه
۵. زمان مناسب کوددهی در زرشک
۶. عدم پوشش درختان با استفاده از نایلون: زیرا استفاده از نایلون به دلیل تعرق بالا در گیاه باعث خشک شدن درختان می شود در صورت نیاز از گونی های کنفی استفاده شود.
۷. استفاده از دور کننده موش و خرگوش جهت جلوگیری از جویده شدن درختان توسط این حیوانات

۸. اشاره به زمان مناسب هرس درختان

۹.

۳-۲ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱,۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز

مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا

در تاریخ ۲۵ آذر ۹۶ با حضور ۲۴ نفر کارگاه آموزشی بخش زراعی در مسجد جامع روستای تیل به تدریس کارشناس زراعت جهاد کشاورزی تسوج برگزار گردید و در طول این کارگاه به ارائه مطالب زیر پرداخته شد:

۱. زراعت گندم از سطح دریا تا ارتفاع ۴۵۷۰ گزارش شده است.

۲. اشاره به عملیات به زراعی شامل: تهیه بستر مناسب برای کاشت بذر به منظور حفاظت از خاک در برابر فرسایش بادی و آبی در روش بی خاک ورزی و کم خاک ورزی توصیه می شود.

۳. انتخاب بذر مناسب با قوه نامیه بالا، خلوص فیزیکی بذر و مخلوط با سایر بذرها نباشد، مقاوم به امراض و بیماریها

۴. کاشت دستی و مکانیزه بذر

۵. تراکم بذر: ۱۲۰ تا ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار

۶. تاریخ کاشت مناسب: دمای مطلوب جوانه زنی ۲۰ درجه سلسیوس است.

۷. پنجه زنی، ساق روی، سنبه رفتن و...

۸. مصرف کودهای شیمیایی با در نظر گرفتن آمون خاک

۹.

۳-۲ برگزاری کارگاه های آموزشی بر اساس خروجی بند ۱,۳ با حضور تمامی ۱۵ نفر کشاورز

مرجع سال قبل و سایر کشاورزان علاقه مند در روستا

در تاریخ ۲۶ آذر ۹۶ با حضور ۳۷ نفر کارگاه آموزشی مبارزه با آفات و بیماری ها در مسجد جامع روستای تیل به تدریس کارشناس گیاهپزشکی برگزار گردید و در طول این کارگاه به ارائه مطالب زیر پرداخته شد:

۱. بررسی آفات و امراض گیاه زرشک با توجه به استقبال کشاورزان شامل: سن زرشک، شته زرشک، پروانه تخم انگشتی، پروانه برگخوار، زنبور سرشاخه خوار و کنه قرم زرشک

۲. اشاره به بیماری های گندم مانند زنگ سیاه گندم و....

۳. اشاره به علایم ورتیسیلیوم شامل پژمردگی ناگهانی، خشکیدگی یکطرفه درخت، قهوه ای شدن آوند چوبی در بخش های آلوده و شیوه کنترل آن

۴. اشاره به بیماری های مهم شانکر، سرخشکیدگی، سفیدک پودریف بیماری قارچی زنگ و...

۵. اشاره به علایم و شیوه های مبارزه با کرم خراط و کرم چوبخوار ساقه

۶.

۴-۲ برگزاری نمایشگاه تکنولوژی و انتقال تجربیات کشاورزی پایدار با مشارکت کشاورزان (مرجع (در زمان مناسب)

در تاریخ ۲۴ اسفند ۹۶ نمایشگاه تکنولوژی و انتقال تجارب بخش کشاورزی در روستای تیل برگزار گردید این نمایشگاه با همکاری شرکت ۱۹۳۸ شبستر، هنرستان تیل و بهزیستی شهرستان شبستر برگزار گردید. در طول این نمایشگاه کشاورزان با گیاهان دارویی و مزایای استفاده از آنها آشنا شدند و همچنین توصیه به کاشت آنها و همچنین عملیاتی که در حال حاضر باید در باغ ها انجام شود همچون سمپاشی پیش بهاره ارائه گردید.

اطلاع رسانی و گسترش روش های مورد استفاده به کلیه کشاورزان روستا

۱-۳ تهیه و نصب بنر روستا

در تاریخ ۲۴ اسفند ۹۶ بنر روستا در محل میدان اصلی روستا نصب گردید. با توجه به اینکه قبلا در ورودی روستا بنر نصب شده بود ولی با توجه به شرایط مکانی از بین رفته بود، میدان اصلی شهر برای نصب بنر انتخاب گردید.

درس آموخته ها

۱- بررسی شرایط روستا و شناسایی رهبران محلی در ابتدای ورود به روستا به منظور جلب مشارکت بیشتر

۲- برگزاری کارگاه های ارزیابی و اثربخشی در پایان هر اقدامی موجب آگاهی مجریان برنامه از بازخوردهای مثبت و منفی آن برنامه از دیدگاه روستائیان و مخاطبان خواهد شد که این امر یکی از نقاط قوت این برنامه است.

۳- بهترین شیوه جلب مشارکت مردم روستا جهت همکاری در اجرای برنامه ها در الویت قرار دادن حل مشکلاتی است که مردم در روستا با آن مواجه هستند.

موانع، مسایل، چالشها:

- ✓ با توجه به اینکه تا چند سال اخیر کشاورزان به صورت مداوم از بسته های حمایتی جهاد کشاورزی استفاده نموده بودند و اکنون این بسته ها کاهش یافته و یا اصلا وجود ندارد این امر موجبات نارضایتی آنها را فراهم نموده است که در بعضی از مراحل اجرایی انجام کارهای مشارکتی را مشکل می سازد.
- ✓ مقارن شدن زمان عقد قرارداد با فصل کاری کشاورزان

پیشنهاها:

- ✓ با توجه به اینکه زمان شروع قرارداد مصادف با فصل کاری کشاورزان می باشد استقبال از کارگاه و برنامه پایین تر از سطح مورد انتظار می باشد. به منظور رفع این مشکل بهتر است زمان شروع قرارداد از زمستان باشد که کشاورزان با آسودگی خاطر در جلسات حاضر شوند.
- ✓ با توجه به اینکه کشاورزان از نظر اقتصادی در سطح مناسبی نیستند و نیز با در نظر گرفتن دریافت بسته های حمایتی در سال های گذشته، پیشنهاد می شود به منظور افزایش رغبت کشاورزان و بهبود روند اجرای برنامه، بسته های حمایتی در قالب این برنامه گنجانده شوند.